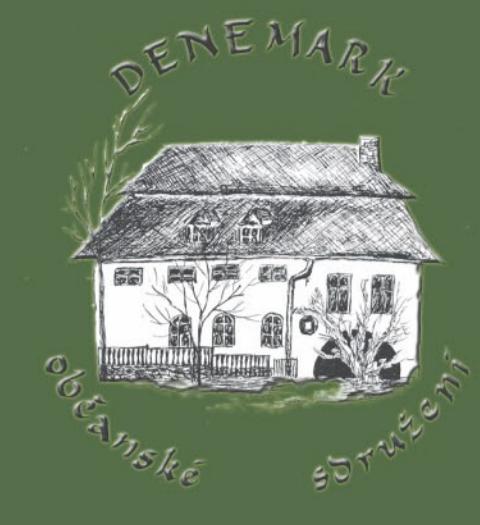

Cykloturistická naučná stezka okolo Kutné Hory

Zastavení č.24a: "Sklenářův dolík"

Z HISTORIE

Když sejdete o něco níž, uvidíte vlevo vedle cesty kruhovou prohloubeninu zarostlou křovím. Té se dodnes říká **Sklenářův dolík**. Ve středověku zde byl lom na kvalitní pískovec, ze kterého se stavěl již sedlecký klášter. Po roce 1410, kdy je první písemná zmínka o tomto malém lomu, byl kámen použit i na stavbu chrámu sv. Barbory. Ze 16. století pochází množství písemných zmínek o tom, že měšťané i obyčejní občané žádali o těžbu kamene na ostění do svých domů. Nakonec bylo rozhodnuto, že přespolní budou mít kámen dražší než místní. I o vlastnictví se vedly tehdy spor mezi městem a Sedleckým klášterem nakonec vyhrála roku 1690 církev.

K tomuto místu se váží i pověsti o **popravčím místě**, které bylo s určitostí prokázáno jen na Karlově (Na Spravedlnosti). Zejména pověsti o zde upálených nebo kůlem proklatých čarodějnicích je několik.

V poli byla donedávna umístěna **socha sv. Šebestiána** od Matěje Václava Jäckela. Mezi lety 1707 až 1709 ji zde nechal umístit Bernard Ignác Dačický na památku své matky, která zemřela při epidemii moru roku 1680. Po restaurování byla socha umístěna na Piknerově náměstí v Kutné Hoře. (2). Mnohé sochy kolem Kutné Hory měly spojitost se svatomariánskou poutí z Chrudimi do Staré Boleslav, která vedla přes K. Horu. Druhá socha byla umístěna v současné zástavbě, dříve u úvozové cesty. Jednalo se o **sochu sv. Barbory** s korunkou na hlavě (3), opírající se o věž se třemi okny. Socha pochází z roku 1680 a původně stála v Barborské ulici. Dnes stojí na Komenského náměstí.

V těchto místech se kdysi intenzivně dolovalo, a to v Grejském žilném pásmu. Později, v letech 1887 až 1898, byla vyhloubena 300 m hluboká šachta "Na ptáku" (zhruba na místě dnešní budovy VHS), která však neměla dostatek rudy a bylo mnohokrát zatopena. Toho bylo nakonec využito a štola se stala v roce 1930 záložním rezervoárem pitné vody.

Procházíte cestou zpět do města. Stará úvozová cesta byla spojnicí města a okolních obcí a polností. Dnes je to odpočinková trasa pro občany horního Žižkova, zejména pro seniory z blízkého pečovatelského domu. Pěšinu upravila v roce 2002 brigádnicky skupina studentů z místních středních škol, pod patronací „Zeleného města“. Stromy zasadilo občanské sdružení „Společnost pro životní prostředí“.

1 Pohled na Kutnou Horu na plánu pozemků kolem lomu Na Ptáku z roku 1688

2

3

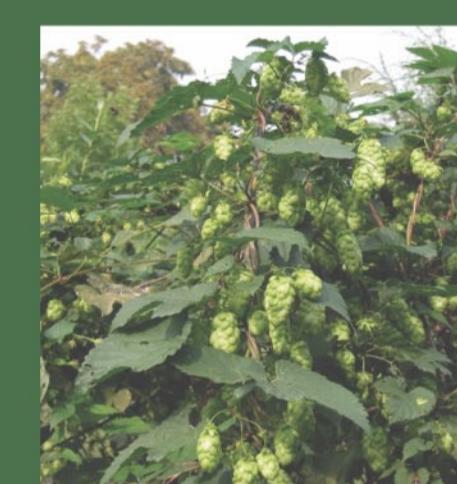

4 Budovy šachty "Na ptáku" počátkem 20. století. V popředí socha sv. Barbory, v místech, kde donedávna stála

Z PRÍRODY

Přímo ve Sklenářově dolíku rostou staré ovocné stromy – švestky, hrušně, jabloně a ořešáky. Stromy porůstá chmel otáčivý *Humulus lupulus* (5). Podél cesty pak můžete vidět javor klen *Acer pseudoplatanus*, javor mléč *A. platanoides*, břízu bělokorou *Betula pendula*, jeřáb *Sorbus avia* (6), které mají koncem léta krásné oranžové plody. Je zde vysazeno i několik lip srdčitých *Tilia cordata*, habrů *Carpinus betulus* a babyk *A. campestre*. V úvozové cestě roste několik jírovců maďalů (lidově řečených kaštany) *Aesculus hippocastanum*. Z ptáků zde žije hojná straka obecná *Pica pica* nebo sojka obecná *G. Glandarius*. Z čeledi datlovitých si ve starých ovocných stromech vysekali hnizda strakapoudi *Dendrocopos* sp. V křovinách si staví hnizda např. kosové černí *Turdus merula*, sýkory *Parus* sp. nebo pěnkavy obecné *Fringilla coelebs*.

Na polích žijí bažanti polní *Phasianus colchicus* nebo koroptve polní *Perdix perdix*. V dálce vidíte radiový vysílač na vrchu kopce Kaňku, 353 m n. m. (od německého „der Gang“ = nerostná žíla).

5

6

Na tomto zastavení se svámi rozloučíme a popřejeme vám šťastnou cestu zpět do Kutné Hory. Věříme, že jste se během procházky dozvěděli mnoho nového nejen o přírodě, ale i o historii Kutné Hory a okolí. Doufáme, že se vám putování s námi líbilo a zase se někdy na trasu naučné stezky vrátíte.

OTÁZKA PRO DĚTI

Odpověď na předchozí otázku: Ano, jsou to slepý křehký a ještěrka živorodá. Slepý, ač nemá končetiny, patří mezi ještěry. Můžete ho nalézt i na naší stezce. Ještěrka živorodá žije ve vyšších nadmořských výškách.

JAK DÁLE POKRAČOVAT?

aneb krátká informace o tom, kudy vede cesta k dalšímu zastavení naučné stezky ...

Po 300 metrech dojdete mezi domy kutnohorské zástavby, přesněji do čtvrti horní Žižkov. Sejděte ulicí Ku Ptáku, kolem rozlehlého parčíku, ve kterém býval záchytný rybníček, k hlavní silnici (Na Valech), přejděte jí a ulicí Česká pokračujte z kopce do centra Kutné Hory.

GPS souřadnice tohoto bodu: 49°57'23.039"N, 15°15'7.43"E